

Løgmanstrøð:

Við vígslu av sjómans-skúlanum 4. januar 1962

I norðbýgnum búði ein útfærðarhugur og býr.

Leið teirra gekk víða.

Orkneyggjar, Sjettlandsoyggjar, Føroyar, Ísland, Grønland og Vinland móti vestri.

Suður eftir hildu teir til Normandið, Suðurengland og víðari.

Móti eystri lögdu teir gjøgnum Ruslands til Miklagarðs ella Konstantinopol og longur.

Okkara forfedrar hildu vestrleiðina, siglingarleiðina — og vit steðgaðu á hesum klettum.

Tá høvdu skips- ella bátsformennirnir ikki navigatiónina og øll tey nautisku amboðini, skiparar, stjórnarnir og skipsforfarar hava til handa í dag.

Men teir vóru funnvisir kortini. Stjórnir og bylgjurnar ferð og háttalag og onnur náttúrunnar eykennir vóru kumpassin og nautiska hjálpi teirra.

Hetta siglingarsniðið kravdi ikki minni av manni sínum tá til vits og gleggskynis, enn siglingin ger í dag.

Og sonurin lærði av fadrinum, ungdomurin av teimum eldru, ætt eftir ætt. Hesin friviljaði, men fyrri høvdu einstakan so forvitnisligi lærdómur og skúli ið fór fram á havinum, í björgum, undir húsunum, úti á bønnum, í roykstovni og allastaðni, har ið menn komu saman og høvdu frægð í at siga frá lívinum við øllum sínum viðbreknu reimingum, dráttum og vendingum, skerpti vit og mánndóm í manninum.

Og allir, sum fóru í bát, máttu fyrri at kunna teirra millum rættar menn, duga siglingarskil á langfaraðum, mið lögging og at kenna streym við íðum og afturundirgerðum.

Harbalið var livið. Herdi voddarnar. Vandir menn dyggjar og fimar á fótum. Djarvar í óðnum. Knappar og fastar á hondum. »Róysni og brøgd at gera, æran var teirra mið.« Kvæð skaldið.

Eg siggi teir í húðaskóm, stuttum buksum og troyggju við stav í hendi fljótar á fótum yvir fjøll og oman og niðan gjøgnum brekkur. Siggi teir í björgunum. Taka loftini. Kvíkar við stongini. Siggi teir sita til árar og við røðrið, tá ið »óðinn brast á.« sigla ella røgva fyrri lívinum til lands. Manga staðin var hitt seinasta nosið hitt vanda-miklasta, tá ið teir í briminum passandi sær lögir lögdu at og allir sum ein knappir lupu á land takandi bátið við sær í ferðini niðan eftir lunnunum. Ella fyrst í slupptíðini, tá ið eingin maskína, men bara seglini vóru at líta á, mannin standandi við røðrið bundnan á dekk-inum uttan stýrihús ella minsta skjól í allari óðinni við brotunum dýndari yvir skipið.

Hart er sjómansins liv. Mangan ov hart — so mangir spurdust ongatíð aftur í aftur.

Fedrar várir! Sjómenn! Vit strika hógvuna! Tøkkir glógvar okkum í eygum, sál og sinni!

Tá vóru knotur í føroyskum kongum!

Og gott var givið okkum í beinið.

Sø gott, at skaldið kvæð: »Enn eru knotur í føroyskum kongum.«

Einki ríkið. Men teir sterku eyðkennir og prúðleiki á konu sum manninum í smáttini eins og á garðinum bóru boð um alt annað enn ringt beiti.

Havið var hjallurin góði.

Hann var alla manna ongi!

Tað, ið havið gav, var ikki svikur í — men bar í dygd av øllum.

Fongrika hav.

Gáviríkt uppá livsmegi og bragdarhug.

Tú gavst ongur og tóldi ongur undan-bítkkingar.

Har, ið maður drakk av tínum brunni var hann ongatíð vannbitur.

Vit halda enn um ægis váð og somu gomlu leiðir.

Men tíðin stendur ikki í stað.

Hon kastar sær sum hvírlan, sterk í átøkum og mikilð krevjandi. Men ger ikki livið minni atvagnligt enn hjá okkara gomlu forfedrum.

Víkingaskútan og hitt gamla áttamannafarið eru horvin. Nú eru skipini vaksin í hvørjum og veksu.

Siglingarókið ókt stórliga.

Maskinar eru komnir fyrri árinu og seglið.

Himmalsins stjórnir og bylgjanna gongulag er ikki longur nóg mikil trygd fyrri at seta kós, hagar ið ein ynskir, og

so langt ein vil leggja til havs og á fremmand høg og leiðir.

Her er stórbroyting hend. Broying, ið krevur hitt besta visindaliga skil og kunneleika fyrri, at okkara sjómenn framvegis kunnu teirra millum teir allar-ðugulastu stjórnir og skipsforfarar og handfarnar av maskinum og finastu nautisku greiðum og veiðiamboðum.

Og vit vilja ikki gera okkara gevu forfedrum fyrri skommum.

Og hóast fáir og snáir í mun til tær stóru og stóru tjóðirnar hava vit ikki aftað okkum við at fara undir at veita okkara sjómönnum lærdóm og kynstur at sigla allan sjógv og troyta allar veiðu leiðir við nútíðans veiðuförum, hentleikum og bestu greiðum.

Her er talan um siglingarfrøði, maskin læru og allan sjómansskap.

Málið er, at einki skip skal flotast á hitt salta hav, sum vit ikki hava givið okkara monnum nóg stóran og nóg góðan lærdóm at røkja og føra og taka á-býrgd av.

Her hevur landið saman við nokrum av landsins stovnum og Tórshavnar kommunu reist eina prýðiliga borg til skúla fyrri okkara sjómansstætt.

Einki stáslig hús. Eitt lava arbeiði. Öllum teimum, ið hava starvast her, arkitekti, byggimeistarar, arbeiðarar og øllum øðrum, ið á ymskinn hátt hava verið við at fært byggingararbeiði so langt, sum tað er komið, vil og lands-stýrisins vegna veita hina hjartaligastu tøkk. Ymskir trupulleikar hava verið, ið tarnað hava arbeiðinum. Men nú er í lagi. Vit fagna húsunum, fagna arbeiðinum og gleðast yvir gott handverk.

Men tað besta er ikki ov gott.

Ásannandi at so er, eru hesi hús við undirvisingarmóðum gjørd so fullgigið, at okkara gevu sjómenn her kunnu undir bestu viðurskiptum fáa allan tann sjómanslærdóm, ið krevst fyrri at avrika hitt besta og dyggasta arbeiði á sjónum og í øllum lutum, hvat ið manning við-víkir, fult út vera kappingarforir, ikki standa skemri, men heldur fremri enn frægir í øðrum londum.

Lat hesi hús roynast hin besta smíðja, ið ár eftir ár burtur úr okkara valalíði verður at mykja og evna avbera góðar ábyrgdarmenn og oddmenn í okkara vinnu, annaðhvørt talan verður um fiski-skap ella farmasigling ella fakmannstarv á landi, ið má vera brúk fyrri í stórri og stórri mun, sum tað eydnast at fáa uppbyggingina heima framda í samlið og samvinnu til okkara øking av sjó-vinnuni!

Hin nautiski parturin er liðugur. — Eftir eru maskinhólin og laboratoríð ella royndar- og kanningarheildin. Men hesi koma við. Ti her kann ikki vera trott á nokrum, ið tórvur er á fyrri at nýta hitt besta úrskiðið, her heikar á sjálvi livsnervini.

Og eg kenni meg vera í samlið við alt fólkið, tá ið eg siga, at einki eigur at vera spart sum kann veita okkum mögu-leika á at veita okkara sjómönnum hin allarbasta lærdóm.

Her inni skal ikki einans kennast sum staðið, hvar vit veita okkara sjómönnum sjómanslæru og maskinlæru og teknískan kunneleika, men her inni skulu okkara gevu unglingar í ikki minni muni kenna livgast fram í sær hina brennandi trúna altíð og undir øllum umstøðum at vera hin gamli føroyski gentlimaðurin, ið kandi eró sitt vera lóg og so bindandi og áltíðandi sum skriv-ligur sáttmáli, og sum undir ongunum um stóðum vildi, at nakar av sonnum skuldi hava náð at kasta honum og hansara heiburi og eru til minkingar. Her inni skulu skapast og fara út í livið menn, sum í arbeiði sínum úti í víðu verðlið sum heima roynast sum bestu gessantar og umboðsmenn fyrri okkara litla land og fólk og sum føra okkara merki til fragar og sóma fyrri tjóð okkara.

So týðningarmikið og so álvarsligt og ikki smáttin lakari er tað arbeiðið, ið her skal vera lúkað innan hesar dyr.

Tað er væl í kensluni av hesum týð-ningi skúlan, men eisini og ikki minni í gleðini yvir tann vøkstur og ta menning, sum vónandi í hjartari og hjartari lýsi eru fyrri stavnir, og sum skúlin er forfæt-ningurin fyrri, at vit eru fylt av bøn-ini um, at lagnan má vera skúlanum og tí dýra líði, hann ár eftir ár verður at

Lýsing

Sambært lóg frá 12. mars 1923 um kommunala skattaálíking í Føroyum verður einhvör, ið álíknast skal persónligan skatt ella vinnuskatt, og øll bóka-haldsskyldug í Tórshavnar kommunu biðin um annaðhvørt sjálv ella við full-trúa, tó um so er — við fulltrúargevarans egnu ábyrgd — at geva upp inn-tøku sína í árinum 1961 ávíkavist innan 15. og 31. januar 1962 samsvarandi teim sjálvuppgávuskjølum, sum nevndin útflyggjar skattgjaldarunum. Serliga verður víst á, at hann, sum í yrki sínum vanliga nýtir annað rakstrarár enn ál-manakkaárið, hevur rætt til at nýta hetta í sjálvuppgávu. Hesi útfyllingarbløð verða at endurflyggja TÓRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND.

Tað verður beinleiðis gjørt kunnigt, at hann, sum ikki í tøkum tíma gevur inntøku sína samsvarandi áðurnevndu lóg, missir rættin til at mótmæla skatta-álíking síni, um hann ikki kann vísa á, at skattaálíkingin er meir enn 25 % hægri enn veruliga inntøka hansara. Er munurin meir enn 25 %, skal hann gjalda skatt av veruligu inntøku síni við 25 % í viðbót.

Hann, sum einki útfyllingarbløð hevur fingið, eigur sjálfur at snúva sær til TÓRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND, tá mogulig mistøk við útbýtingina onga ávirkan á undannevndu ásetingar hava.

Persónar, sum eru skyldgir at føra lögildir handilshókur, og skattskyldig deydshógv skulu saman við sjálvuppgávu síni senda inn rakstrarroknaskap og upp-gerð yvir fjárgjøldsáð við rakstrarársins byrjan og enda.

Sjálvuppgávur, sum ikki eru innkomnar áðrenn áðurnevndu freistir í tí fyrri-skrivaða sniði og rætt undirritaðar, kunnu ikki verða kravdar tákna til um-hugsun.

Arbeidsgevarar verða biðin um at geva frágreiðingar um góðnar lónir o. a. m. til arbeiðsfólk sitt, og mugu teir innan 15. januar 1962 senda líkningar-nevndini hesar frágreiðingar, sum teir eru skyldgir til samb. § 34 í áðurnevndu lóg. Um arbeiðsgevari ber seg undan, kunnu hesar frágreiðingar verða kravd-ar fram av yvirvaldinum við dagbót.

Somuleiðis verður kunnigt, at hann, sum til skaða fyrri kommununa miðvíst gevur skeiva sjálvuppgávu ella gevur líkningarnevndini skeivar upplýsingar um inntøku ella ognar- og förimunarviðurskipti síni, verður sektaður við, at hann til kommununa biðir upp til 10 ferðir tann skátt, hann hevur sviðið.

Öll verða biðin um at skriva nøvn og bústað (gotunavn og húsanummar) skil-liga á sjálvuppgávuna, so tey verða ikki misskilid.

Húsaáningar fáa at víta víði av bústaði í egnum húsum til at venda sær til líkningarnevndina, mált. 1068, Rektarsgotu 2.

TÓRSHAVNAR LÍKNINGARNEVND

Hold fast ved det faste brændsel - skift til ...

HESS-O-MATIC
den tænksomme kasse...

dobbelt termometerstyret
dobbelt brændselsbeholdning

Pf
VADEMAR LUTZEN

Hvør hevur sína framtíð
at gleða seg til -
at stúra fyrri -
at tryggja -

Snúgvíð tygum til ein HAFNIAMANN

Tryggingarsambandið
FØROYAR
Tórshavn, Tlf. 1090.

Umsjónarmaður:
JOHN SIVERTSEN
í Kristnastovu, Tlf. 1721

hin trygga havn

HAFNIA
FORSIKRING

Heldur tú ikki Sosialin

?

So bílegg hann hjá postverkinum !

Uppmaskingar

Lat sokkar tygara maska upp hjá
HELFRIÐ HERMANSEN
Dr. Jacobsensgotu 5.

hýsa og fylkja innan sínar veggir, góð og miskunnssom, so hann — myndarlaga talað — av sonnum altíð verður at standa á hæddini sum ein lýsandi varði, ið tjóðin fagnar, verjir og fróist yvir.

Tað er landstýrinum mikil heiður og stór gleði at handa tygum harra Dán-jal! Jákupi Joensen, skúlastjóra, og lærarafylgi tygara hesi prýðiliga hús til Føroya Skipara og Navigatiónar skúla.

Við hesari handan fylgja tey allra-bestu og hjartaligastu ymski um eyndu og góðan byr og langa framtíð og góða fyrri skúlan, tann státt og tað land og fólk, hann skal offra og víga kreftir sínar at teina.

Guds signing og varðveitslu verði yvir skúlanum og lutum okkum ansa eftir, at kyndilin altíð má lýsa reinur og klárur, til vísdóms og fyrri tí reina og ikki slókna, so leingi klettur halda, og land okkara hýsir skur sjógrøpum!